

BALUWA YA KAIDI YA PAULO KWA 2 TIMOSEO ULONGOELO

Baluwa ya kaidi ya Timoseo ni baluwa ya kaidi ya Mwigala Ulosi Paulo, amuwandikilaga mwanamp'hina ywakwe Timoseo. Paulo aiwandikaga baluwa ino mwa mazuwa yakwe yo uheelo mwe isi. Mwo lupisi ulo akawandika ibaluwa ino andaga kavugailwa uko Loma 2Timoseo1:16. Paulo aivanaga vitendese na Timoseo hata nk'hanana nyingi akamwitanga kunda mwanawe Wafilipi 2:22; 1Timoseo 1:2; 1:18.

Baluwa ino ni imwenga mwe zibaluwa izine za Paulo izo awandike kwa mnt'hu mweye, hant'hu ha difyo dya want'hu wamhuwile Kilisito. Baluwa zint'huhu zint'hatu ni Timoseo ya nk'hongo na Tito na Filemoni. Mwo lupisi baluwa ino ikawandikwa want'hu wamhuwile Kilisito weli mwo useuta wa Loma wandaga wakasulumizwa. Mafani iki nicho chotoko chamtendaga Paulo avugailwe, naivo amlagizaga Timoseo kufinyiliza masulumizo. Enga ivo ili mwe Timoseo ya kaidi, amkanyisaga Timoseo mwe mbuli ya wahinzi wa lulimi 1Timoseo 16-18. Iviyaiyiya amgambilaga Timoseo kugamba kulongole kwakwe kweza lupisi ludala.

Yemndani

Paulo akonga kwa kumlamsa Timoseo, mnango 1:1-2, naho angela moyo, 1:3-18.

Akajika antigiza Timoseo afinyilize, 2:1-13.

Naho niyo amwink'ha Timoseo malagizo ya wikazi wose 2:14-26.

Niyo naho amkanya mwe zimbuli zikwiza ku-longole na sila yedi ya kuzidamanyila ndima, 3:1-4:8.

Paulo abindiliza kwa kumwink'ha malagizo Timoseo yehe mwenye, 4:9-24.

¹ Miye Paulo, mwigala ulosi ywa Yesu Kilisito, viya aungile Mnungu, kanilagiza kubilikiza ugima udyala agane kinanao mwe kulunganywa na Yesu Kilisito.

² Nakuwandikila weye Timoseo mwanangu ywe kindedi mwo mhuwi hukuungisa.

Mnungu Tate na Yesu Kilisito Zumbe ywetu akwink'he uwedi na mbazi na utondowazi.

Kumgamba Mnungu nivedi no Kugela ludole

³ Namtogola Mnungu humdamanyila ndima kwa kumanya kudamanyila ayedi enga ivo wadamanye wakale wangu, Namgamba ni vedi Mnungu kila hakukumbukila mwo kuvika kwangu kilo na nomsu. ⁴ Nakumbukila kwiila kwako naho naungisa kukuona, vileke ninde na kinyemi kikulu. ⁵ Naukumbukila umhuwi wako we kindedi, mhuwi andile nawo weyako Loisi, na nyokwe Eyonike. Naho himanya hata weye nawe unanao. ⁶ Nivo vikuleka nakukumbusa, ukwezele ikipe kimndani mwako wink'higwe ni Mnungu, aho nakugelekaga mikono yangu. ⁷ Kwaviya Muye kink'higwe ni Mnungu hiyo ywa kukitenda kinde wogofi, bule, mna ni Muye ywa kukink'ha ludole na lukunde, no kuudaha umoyo.

⁸ Elo, usekuona soni kulonga uwona mwa Zumbe ywetu, naho usekuona soni mwa miye mvugailwa kwa ajili yakwe. Mna unde hamwenga na miye mwa makunt'ho kwa Mbuli Yedi, kuligana no ludole ludyu ukwink'higwa ni Mnungu. ⁹ Yehe kakiyokola, no kukitanga kinde want'hu wakwe, mna hiyo kwa udamanyi wetu, ni kwa ivo aungile mwenye, no uwedi wa Mnungu. Nekingigwa uwedi uwo wa Mnungu kwa sila ya Yesu Kilisito, kukongela aho Isi iumbigwe. ¹⁰ Mna ivi haluse uwedi wa Mnungu ugubulwa kwetu kwa kwiza kwakwe yudya Mlokozi ywetu Yesu Kilisito. Yehe kalubanaga pele ludole lwo kubanika, na kwa Mbuli Yedi kaugubula ugima wa ulo na ulo.

¹¹ Naivo miye hisagulwa ni Mnungu ninde mwigala ulosi na mhinizi na kuwabilikiza want'hu Mbuli Yedi. ¹² Naho nivo vikuleka nasulumila enga ivi. Mna hikuona soni kwaviya himmanya yudya nimhuwile, naho himanyisa adaha kuchamila kiya anink'hile, kubula mwe dizuwa dyo uheelo. ¹³ Utozese mahinizo yadya ya kindedi huhinize na kusigala mwo mhuwi no lukunde lwetu mwo kulunganywa na Yesu Kilisito. ¹⁴ Imbuli idya ink'hulu wink'higwe, uyamile kwa wambizi wa Muye ywa Mnungu akwikala mndani mwetu.

¹⁵ Enga ivo umanyize, want'hu wose wakwikala mwe isi ya Asia hata Figelo na Helomogene wanileka. ¹⁶ Zumbe awaonele mbazi mp'huga ya Onesifolo, kwaviya nakanisangalaza mwo umoyo nk'hanana nyingi, naho haone soni kwa miye kunda mwe divugailo, ¹⁷ mna eze abule Loma,

nakakonga kunizungula kwa kukombeka niyo aniyona. ¹⁸ Zumbe na amuwonele mbazi Onesifolo mwe dizuwa dyo uheelo! Naho weye kumanya vedi amengi anitendele uko Efeso.

2

Mtowani mhuwilwa ywa Yesu Kilisito

¹ Mna, weye mwanangu, utoge mwo uwedi wa Mnungu kikuupata mwe kulunganywa mwa Yesu Kilisito. ² Yadya mahinizo wivile hahiniza hameso ha want'hu wengi, uwenk'he want'hu wakuhwilwa, nawadahe kuwahiniza watuhu.

³ Unde hamwenga na suwe mwa makunt'ho enga mtowani mhuwilwa ywa Yesu Kilisito.

⁴ Mtowani akanda kwe nk'hondo akeika hale ne mbuli zo wikazi wa mazuwa yose, mna adamanya mbuli za kwe nk'hondo vileke amuwagile mkulu ywakwe. ⁵ Mhigani yeyose ywa msezigo wa nguluko hakudaha kuhuma no kwink'higwa nt'hunyo yo uhumi, atimile miko yo msezigo.

⁶ Mlimi alimise aungwa ande ywa nk'hongo kwink'hwa ulozo. ⁷ Fanyanya ayo hulonga, kwaviya Zumbe naakwink'he ubala wa kumanya kila kint'hu.

⁸ Umkumbukile Yesu Kilisito auyulagwa, uyo andaga lukolo lwa Daudi mwe Imbuli Yedi enga ivo huibilikiza. ⁹ Kwa idyo hisulumizwa na kukakigwa minyololo enga mnt'hu ahile, mna Ulosi wa Mnungu haukukakigwa minyololo,

¹⁰ kwa ivo nafinyiliza kila kint'hu kwa mbuli ya wadya wasagulwe ni Mnungu, vileke wayokolwe kwa sila ya Yesu Kilisito, no kwigala ukulu

utendese wa ulo na ulo. ¹¹ Ni mbuli ya kindedi kugamba,
 Uneva kibanika hamwenga na Yesu Kilisito,
 nekikalanye nae.

¹² Kinagendeela kufinyiliza,
 nekilongoze hamwenga nae.
 Kinamlemela,
 nae naakilemele.

¹³ Kinaswesa kuhuwilwa,
 yehe naagendelee kunda mhuwilwa mazuwa yose,
 kwaviya yehe hakudaha kuhituka mwe kiya akulonga.

Mndima azumilwe ni Mnungu

¹⁴ Wakumbuse want'hu wako mbuli izi na kuwakanya hameso ha Mnungu waleke uhigani we zimbuli. Uhigani uwo hiyo wedi, wawabananga du wadya wakwiva. ¹⁵ Ukombeke kukelaviliza kunda azumilwe ni Mnungu, enga mdamanya ndima hakuona soni mwe ndima yakwe, naho akuhiniza vedi ulosi we kindedi wa Mnungu, ¹⁶ kenege na mbuli ziihile na za kihezi, kwaviya izo zawaika want'hu hale na Mnungu. ¹⁷ Mahinizo ayo ni enga k'wenge dikusunguza kwenela no kuhomola umwili. Naho wakuhiniza zimbuli izo ni Humenayo, na Filetosi. ¹⁸ Awa waganika, naho we hale ne kindedi, naho waugela mhuwi wa watuhu mwe wogofi wakagamba uuyulo ulaila kale. ¹⁹ Mna kindedi cha Mnungu kiink'hana kitogile enga iwe dya nk'hongelo diwandikwe ulosi uno, “Zumbe kawamanya awakwe” naho “Wose wakukegamba

woho ni want'hu wa Zumbe, wauleke wavu wawe.”

²⁰ Mwe nyumba nk'hulu viyuko vint'hu vi hengi, viyuko va matundu na zahabu, vituhu vidamanywa va maziti na ulongo, vituhu vidamanywa vinde va ndima zisagulwe naho vituhu ni kwa ndima zizoelwe. ²¹ Mna inanda mnt'hu kakekukiza kwa kukepagula hale ne zimbuli izo ziihile, naande enga kint'hu kisagulwe kwa ndima naho kikukizwe na kunda chedi kwa Zumbe naho kiikilwe lumwe kwa kila ndima yedi. ²² Mna nyilikeni kumumk'hwa ko ubwanga, damanyeni ayedi kwa Mnungu no mhuwi no lukunde no utondowazi, hamwenga na want'hu wose wakumlombeza Zumbe kwa moyo usunt'hike. ²³ Ulemele uhigani wa kihezi naho hewiina kint'hu, ukamanya ayo yegala nk'humbizi. ²⁴ Mndima ywa Zumbe asekunda mkwakwa. Aungwa kunda mjalumu kwa want'hu wose na mhinizi ywedi naho akufinyiliza, ²⁵ akawalangiliza kwa ujalumu wahigani wakwe, vileke Mnungu awenk'he luneka lwa kweiila wavu wawe waumanye ukindedi. ²⁶ Aho niho ubala wawe nouweziile, niyo walawa mwo lwinika lwo Mwavu uwagwiile, no kumtegeleza ivo akuunga.

3

Mazuwa yo uheelo

¹ Nivedi ukaimanya imbuli ino, mwa mazuwa ya uheelo nokunde ni misimo ya makunt'ho makulu. ² Kwaviya want'hu nawande wakukeunga wenye naho wagubaguba na

kuketunya na wata kukeona na wata kuhomola na hewekuweva welesi wawe na heweina nt'hogola na hewekukile. ³ Nawalaile want'hu hewena lukunde na hewekuunga kulamulwa naho wasongezi naho hewekudaha kuuhuma umoyo naho wakali, naho hewekuunga chochose chedi. ⁴ Nawande wasezengi, wank'hani wamemile wefenyi na wakuungisa kukebwedeza kujink'ha kumuunga Mnungu. ⁵ Kwa kuse waoneka enga want'hu wakumwogoha Mnungu, mna walemela ludole lwakwe. Awo wikale hale nawo. ⁶ Wamwenga wawe waitaga mwe nyumba za want'hu na kuwadant'hiliza wavele no kuwatenda wawategeleze woho. Wavele wenye ni wadya weli wahezi naho wazamilwe nu wavu wawe naho wakulongozwa na kumunk'wa kwavovose. ⁷ Awo wavele wakehiniza mazuwa yose mna hawakudaha kubunk'hula kindedi cha Mnungu. ⁸ Want'hu awo wahiga kindedi enga viya Yane na Yambule ivo wamhigile Musa, ni want'hu awo wabanike ubala wawe, walemelwe mwe zimbuli zo mhuwi, * ⁹ mna hawadahe kubula hale kwaviya uhezi wao haukefisile mwa meso ya want'hu wose. Nivo wandile Yane na Yambule.

Malagizo yo Mbindilizo

¹⁰ Mna weye kuyatimila mahinizo yangu kwa kindedi no lugendo lwangu na ivo huunga mwo wikazi wangu na mhuwi wangu na kufinyiliza na lukunde lwangu na ugoja wangu uku hafinyiliza, ¹¹ makunt'ho na masulumizo

* **3:8** Yane na Yambule wandaga waganga wa Falao wamhigaga Musa, Kuhalawa 7:22, 9:11

yangu. Mna kuzimanya mbuli zinipatile uko Antiokia na Ikonia na Lisitila. Masulumizo ayo makulu nayapatile uko nehiyafinyiliza, Zumbe nakaniyokola mwe zimbuli izo zose. ¹² Ikindedi ni kugamba kila mnt'hu akuunga kwikala wikazi wa kumhuwila Mnungu mwe kulunganywa na Kisito Yesu naasulumizwe. ¹³ Want'hu waihile na wakudant'ha nawagendeele kunda waihise naho wakuwadant'ha watuhu awo wenye nawo nawadant'hilizwe. ¹⁴ Mna weye ugendeele kwikala mwe kindedi kiya uhuwilise. Ukamanya vedi wadya wahinzi wako wakuhinze, ¹⁵ Na weye kumanya kukongela houdodo wako kugamba Mawandiko Yakukile yakwink'ha mzungu wa kuyokolwa kwa sila yo mhuwi mwa Yesu Kilisito. ¹⁶ Mawandiko yose ya Mnungu yawandikwa kwa kulongozwa ni Mnungu, naho yadaha kukuhinza ikindedi na kufingiza wiihi na kuwaogola want'hu na kuwalongoza wekale wikazi ukumwelela Mnungu, ¹⁷ vileke mnt'hu akumdamanyila ndima Mnungu ande kakint'ha, naivo adahe kudamanya kila ndima yedi.

4

¹ Nakusigiila hameso ha Mnungu na hameso ha Yesu Kilisito akuunga awasengele want'hu wabanike na wagima na kwaviya neeze kulongoza akanda Seuta, ² bilikiza Ulosi naho ukeike lumwe inde misimo ikuungwa hegu misimo heikuungwa, tivila naho wakanye naho uwagele ludole want'hu ukawahinza kwa kufinyiliza kose. ³ Nayeze mazuwa ayo want'hu hawategeleze mahinzi ya kindedi,

mna nawatimile kumunk'wamunk'wa kwao wenye na kukeduganyila wahinzi wakuunga wawagambile mbuli ziya wakuziungisa kwiva. ⁴ Nawalemele kwiva kindedi, nawahitukile simo za lulimi. ⁵ Mna weye unde meso kwavovose, finyiliza makunt'ho naho damanya ndima ya kubilikiza Mbuli Yedi naho kimala utogile mwo undima wako.

⁶ Kwaviya, lupisi lwangu lwo kubanika lwi hagihi naho sakame yangu neigidigwe enga ivo walava nt'hambiko wakugida int'hambiko idivai hameso ha Mnungu. ⁷ Hikombeka mwe kudamanya vedi indima yangu naho, uhigani we zinguluko hiubinda, mhuwi nawo hiwamila. ⁸ Naho haluse isigala du kwink'higwa taji yo kumwelela Mnungu, iyo Zumbe akulamula vikuingwa naanink'he zuwa diya. Naho hiyo miye du mna ni hamwenga na wadya wose wakukawiila kwa lukunde kulaila kwakwe.

Paulo amlagiza Timoseo

⁹ Kombeka wize kwangu. ¹⁰ Dema kaiungisa isi ino kanileka no kuita Sesalonike. Naho Kelesike naye kaita Galatia, Tito naye kaita Dalimatia. ¹¹ Aha eaha Luka du hamwenga na miye. Haluse umguhe Maliko wize naye, kwaviya adaha kunambiza mwe ndima yangu. ¹² Mna nehimtuma Tukiko uko Efeso. ¹³ Umwo ukeza so ne dikoti dyangu nidilekile kwa Kalipo uko Toloa, nigaile hata viya vitabu, naho viya vidamnywe na nk'hingo. ¹⁴ Yudya msani we shaba akwitangwa Alekizanda kanidamanyila wiihi utendese, Zumbe naamlihe vikuligana na udamanyi wakwe. ¹⁵ Weye nawe umsinyise

kwaviya nakaulemela ulosi wetu kwa nk'hani. ¹⁶ Umwo hakegombela nk'hongo hakwandaga na yeyose anambizaga, wose wanasaga nikedu. Namlombeza Mnungu awausile masa mwe mbuli iyo. ¹⁷ Mna Zumbe andaga na miye naho nakanigela ludole, niyo nadaha kweneza ulosi ukint'hile na want'hu hi Wayahudi wawive, naho Zumbe naka niyokola mwo usengelo wo kubanika enga mwo mnomo wa simba. ¹⁸ Zumbe naaniyokole mwe mbuli zose zihile, na kuniguha vedi kubula ko useuta wa kulanga, ukulu unde kwakwe ulo na ulo! Taile.

Ndamsa zo mbindilizo no kulagana

¹⁹ Wenk'he ndamsa awo Pilisika na Akula, hamwenga ne mp'huga ya Onesifolo. ²⁰ Elasito nakasigala uko Kolinso, na yehe Tolofimo nehimleka uko Mileto kwaviya andaga mnyonge. ²¹ Kombekesa kusunguza ukwiza iivi nyota ikei kubula. Ebulo na Pudesi na Lino na Kilaudia na wose wakumhuwila Kilisito, wose wakulamsisa. ²² Zumbe ande na weye mwo moyo wako. Uwedi wa Mnungu unde na yuwe nyose.

Ndagano mp'ya kwa wantu wose
The New Testament in the Nguu language of Tanzania
copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Nguu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Nguu

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

6307d7de-b501-5b20-8c25-739674dbccac